

İçindekiler

1-Tuf's Mapping System

Tufan Turanlı Sualtı Haritalama sistemini anlatıyor.

2- Portre Tufan Turanlı

Ayhan Sicimoğlu çizdi..

TINA Raporu

Yaza çeyrek kala aktivitelerimiz şekillenmeye başladı. William Charlton'u Selimiye kazısında tanıdım. US Navy kökenli Bill, INA Dive Master ve diving denilince aklı gelen isim. Hikayelerini ondan dinleyin ve dalma hakkında ne sorunuz varsa sorun, sabır ile anlatır. Dalış sertifikaları olmayan veya bir üst seviyeye geçmek isteyen üyelerimiz için "TINA Diving Courses" a Bill'i Instructor olarak davet edeceğim ümit ederim ki bize katılır. Ben "Nitrox Diving Certification" almak istiyorum. Hep beraber katılalım ne dersiniz? TINA, Koç Müzesine bağlı "Saros" araştırma gemisini 5 aylığına devir alıyor. Saros eski bir kurtarma gemisi. Selçuk Kolay tarafından büyük bir titizlik ve gusto ile baştan aşağı restore edilmiş. Hiperbarik ve Nitrox sistemleri hazır. Ağır vinçleri ile aynı zamanda ideal bir "ROV" ve Denizaltı "Support Vessel". Saros'u "TINA Field Trip" ler için tüm üyelerimiz ve misafirlerimiz ile beraber kullanabilmemizin yanı sıra, "Titanik" i bulan adam, ileride adını çok duyup beraber olacağımız Bob Ballard'ın Karadeniz araştırması için,

INA'nın Tektaş Kazısı için, gene INA ile ortak yapacağımız Denizaltılı Foça araştırması için kullanacağız. İleride Türkiye dışına da taşacak olan faaliyetlerimiz ile Cousteau'nun gemisi "Calypso" nun boşluğunu dolduracağına inanıyorum. Dünya Su Altı Arkeolojisine katkımızı Saros ile perçinliyoruz. Saros'ta yapılacak olan devir teslim partimize hepinizi bekliyoruz. 29 Mayıs'ta Saros ile İstinye de buluşmak üzere.... Ayhan Sicimoğlu

Kısa Kısa

Cem ve Ümit Boyner, Mustafa ve Caroline Koç ve arkadaşları bayramda "Maldive" Adasında su altındalardı. Ümit Boyner gelecek sayımızda anlatacak....

Geçen yaz "TINA Field Trip" ile Selimiye Kazısına gidenlere Kazı Direktörü Fred Hocker birer T-Shirt armağan etti. T-Shirtteki grafikte Fikir Bill Charlton'un, Design Fred Hocker'ın ve orijinal anfor çizimleri de INA Ressamı Selma Oğuz'un. Ayhan Sicimoğlu ise bunu TINA Logosu olarak uyguladı... Thanks Guys..

Cem Boyner'in müthiş fotoğraf sergisini yeni bir mekanda ve boyutta bir defa daha gezmek isteyenler ve görmeyenler için bir fırsat daha, bu yaz sergi Bodrum da.

Oğuz Aydemir, Atatürk'ün arzusunu yerine getirdi. İzmit'e "Yahya Kaptan" heykeli dikilmesini "Bericap" firması gerçekleştirdi.

Erica Beard'in düzenlediği yağlıboya sergisi "Balık Kısmettir" 6 Nisandan itibaren Çukurcuma "YANIRA Art Gallery" de. Satış gelirlerinden bir kısmı TINA'nın. Merci Erica

"AFM Gold Card" ların ilk gelirleri Finans Bank tarafından TINA ya ödendi.

Photogrammetri

Ölçmek veya ölçmemek! Hayır, ne yazık ki soru bu değil: sualtı arkeolojisinde her buluntuyu ölçmek zorundasınız ve bu sualtı dalışlarının inanılmaz bir bölümünü oluşturuyor. Yirmibeş yıl ve yedibini aşkın dalışı kapsayan sualtı arkeolojisindeki geçmişimde en az severek yaptığım iş hiç kuşkusuz sualtı ölçümleri olmuştur. Düşünün bir kere, o muhteşem eserleri su üstüne çıkarıp heyecanınızı arkadaşlarınızla paylaşmak için sabırsızlanırken lüzumsuz derecede zaman alacak olan ölçüm dalışlarına zaman ayırası gelmiyor insanın. Tabii 'lüzumsuz' tanımını dalışı yaparken aklınızdan geçiyor. Aslında ölçümler ve onların sonucu detaylı haritalama her arkeolojik projenin başarısının temelini teşkil ediyor. Bu yüzden şimdiye kadar gerçekleştirdiğimiz her sualtı kazısının toplam dalışlarının yüzde elliyeye yakın bir bölümü ölçümlere ayrılıyor. Buna bağlı olarak ölçümler zamanın ve büyük zorluklarla bulabildiğimiz maddi kaynaklarımızın aynı oranda bir bölümünü sahipleniyor. Örneğin, 11 yıl süren ve iki milyon doların üzerinde bir finans gerektiren dünyanın en eski gemisi Uluburun Batığı'nın çıkarılmasında ölçümlere ayrılan bölüm 5 yıla ve bir milyon dolara tekabül ediyor.

Sualtı arkeolojisine adadığım çalışmalarım da bu bilim dalına faydalı olacak bir çok değişik yöntemler geliştirdim, aletler tasarladım. Şimdiye kadar gerçekleştirdiğim bu projelerin arasında belki en yaratıcısı 'konstallift' adını verdiğim bir balon oldu. Sualtıdan eserleri yüzeye çıkarmak için kullandığımız balonların en büyük sorunu olan gittikçe ivme kazanmasını çok yaratıcı bir şekilde çözümleyen bu icadım için INA Direktörlerinden Jack Kelley defalarca patent müracaatında bulunmamı çok para kazanabileceğim sebebiyle önerdi; bir gün belki yaparım, ama onun sualtı arkeolojisine hizmet ediyor olduğunu bilmek beni fazlasıyla mutlu ediyor. Fakat sualtı

arkeolojisine başladığımdan beri en çok gerçekleştirmeyi arzuladığım daha verimli ve başarılı bir ölçüm sistemi olmuştur. Yukarıda açıkladığım sebeplerden dolayı, bu sistemi geliştirmenin sağlayacağı faydalar büyük boyutlardadır.

Yirmi beş yıl boyunca bu gayeyle bir çok girişimlerde bulundum. En çok, gelecek vaad eden bir derinlik cihazı prensibinde çalışan sonik bir ölçüm sistemi üzerinde yoğun çalışmalar yaptım. Bu çalışmayı değişik imkansızlıklardan dolayı sonuçlandıramadıysam da benden ilhamlanan bir INA Direktörü, Mr. Marty Wilcox, bu tip bir cihaz geliştirdi. Ne yazık ki SHARPS adı verilen bu ölçüm sistemi bir çok defa denenmesine rağmen kazılarımızda sonuç vermedi. Selimiye 9.Yy. Batığı kazısı şimdiye kadar kullanılan ve sualtında yoğun zaman gerektiren şerit metrelerle olan ölçüm sistemini daha sonra bilgisayara aktararak ölçümde olmasa bile haritalama sistemini bir derece kolaylaştırdı. Yine de bu haritalama yöntemi değişikliği dört yıl süren sualtı kazısının iki yıla yakın bir kısmında dalgıçların ellerindeki şerit metrelerle kazı alanında koşuşturmalarını önleyemedi. Tam bu aramalarımdaya pes edecekken çok yoğun olarak ilgilendiğim görüntüleme çalışmalarım esnasında 1940'lara dayanan bir teknolojinin bilgisayarda tatbikatını farkettim: fotogrametri. Bu yöntem değişik açılardan çekilmiş fotoğraflarla ölçüm yapmayı mümkün kılıyor. Evvelden çok zor ve zaman alıcı olan ve büyük bütçeler gerektiren bu ölçüm şeklinin bilgisayarların yardımıyla oldukça kolaylaştığını gözledim. Biraz çekinerek sualtına yaptığım tatbikatın sonucu tam bir başarı oldu. Bir iki değişik uygulamadan sonra INA Başkanı Prof. George Bass'e geliştirdiğim sistemi tanıttım, sonuçlara ilk önce inanmadı fakat kısa bir süre de ikna olup Tektaş'ta bu sistemi tatbik etmeye karar verdi. Tabii böyle bir ölçüm sisteminin tatbikinin kazıya etkisi büyük olacak: kazı süresi yarıya ineceği gibi projenin maliyeti de ikiye bölünecek. Bunun yanında ölçüm sonuçları eski yöntemlere oranla çok daha hassas olacak.

Sualtı arkeolojisini yerinden oynatacağına inandığım bu ölçüm yöntemini geliştirmeye halen devam ediyorum. Bu geliştirme kazıya kadar, hatta kazı süresince de devam edecek. Bu sayfalara sığmayacak olan detaylı açıklamaları TINA'nın da web sitesinin yer aldığı <http://diveturkey.com> ' da yakında yayınlayacağım. TINA üyelerinin projemi inceleyerek görüş ve önerilerini bana iletmelerini rica ediyorum.

Kapt. Tufan Turanlı, INA
tufan@diveturkey.com

Portre Tufan Turanlı

Hani klasik soru vardır, "İssız bir adaya yanınızda götüreceğiniz üç şey ne olurdu?". Benim cevabım şöyle; " Birincisi Tufan ve diğer ikisini de Tufan seçsin". Sizi temin ederim ki kısa bir süre sonra "Robinson Crusoe" kıskanırdı.

Tufan ile Tarsus Amerikan Kolejinde beraber okuduk. (Tarihleri yazmamı veto etti). O çılgın yıllar, 1 seneliğine AFS Bursu ile ABD ye gitti ve Tuf-the-Türk olarak geri döndü. Akdeniz kıyılarında oto stop yaptık, deniz ile beraber tanıştık. Mersin de kaçakçılar tarafından terkedilmiş bir yelkenliyi bir kaç ayda tamir edip, yelkenlerini dikip, Akdenize açıldık, ilk fırtınamızı yakalanınca "Allahım karaya ayak bastır, bir daha tövbe", dedik ama tabiki tövbe etmedik. Dağlarda kamplar kurduk, rafting yaptık, uçaklar ve uçurtmalar uçurduk, mantarlar topladık, ormanlarda uyuduk ve bu maceralar dizisi bizi 1975 te Bodrum'a kadar getirdi. O zamanlar adı AINA olan INA da gönüllü dalgıç olduk.

Su altında geçen yıllar ile Tufan birbirlerine bir hayli borçlandılar.

Bugün, INA'nın bir nevi pratisyen doktoru olan Tuf her türlü derde deva bulması ile tanınır. Büyük aşkı, araştırma gemisi emektar, yaşlı "Virazon" u büyük bir sadakat ile yüzdürür. Bakanlıktan "Kazı Permit" lerini alır. Kronik "Gümrük Vakaları"nı iyileştirir. INA' nın Bodrum Sorumlusudur."Dünya Sualtı Arkeolojisi Bilmi" dalında devrim

Haritalama sistemini bitirmek üzere olduğunu George Bass geçenlerde ifade etti..

Tufan'ı daha iyi tanımak için Bodrum da, kendi eli ile yaptığı, kendi dizaynı olan evine kendinizi misafir ettirin. Tuf ve "Berta Yenge" misafirperverliğini büyük bir keyif ile yudumlarken, yeni bitirdiği "Denizlerimizdeki Tarih" Kitabına da dalışınızı yapmayı ihmal etmeyin. Ayhan Sicimoğlu

TINA

Türkiye Sualtı Arkeolojisi Vakfı

İdare Heyeti

Başkan: Ayhan Sicimoğlu

Yardımcı: Mustafa V. Koç

Sekreter: Yasemin Pirinçcioğlu

Murakıp: Engin Bayraktaroğlu

Üye: Oğuz Aydemir

Üye: Faruk Yöneyman

Onur Üyesi: Dr. George F. Bass

Onur Üyesi: T.C. Kültür Bakanı

Denetleme

Kenan Yılmaz

Hukuk Danışmanı: Kenan Yılmaz

İcra Komitesi

Oğuz Aydemir

Engin Bayraktaroğlu

Jonathan Beard

Yasemin Pirinçcioğlu

Ayhan Sicimoğlu

Faruk Yöneyman

İdari İşler

Sanem Yükselsoy

Destek veren Kuruluşlar

AFM / Bericap / Fonet / INA

Koç Holding / MEB / Sicimoğlu

VIP Turizm

TINA NEWSLETTER

Ayda bir yayınlanır

Editör: Ayhan Sicimoğlu

Basım Dağıtım: Sanem Yükselsoy

TINA Yıldız Caddesi Abbasağa Mah.

Nesteren Apt.43/3 Beşiktaş 80700

İstanbul

Telefon: 0212 261 8757

Fax : 0212 261 8758

E- mail: tina@fonet.net.tr